

**Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка**

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

«28» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИВЧЕННЯ
МИСТЕЦЬКОЇ І ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ**

галузь знань *01 Освіта / Педагогіка*

спеціальність *013 Початкова освіта*

освітня програма *магістр*

Мова навчання *українська*

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

«28» серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

Суми - 2024

Розробники:

1. Лобова Ольга Володимирівна, доктор пед. наук, професор,
професор кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
кандидат пед. наук, доцент

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
Загальна кількість годин – 90		1-й	1-й
		Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Консультації:	
2 год.	- год.		
Вид контролю: залік			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни – формування в студентів-магістрів професійної компетентності щодо застосування сучасних технологій мистецької та технологічної освітніх галузей в системі початкового навчання в сучасному закладі загальної середньої освіти.

Завдання курсу:

- оволодіння теоретичними знаннями щодо застосування сучасних технологій мистецької та технологічної освітніх галузей;
- оволодіння практичними вміннями і навичками щодо застосування сучасних технологій мистецької та технологічної освітніх галузей;
- формування музично-педагогічної культури майбутнього вихователя як необхідної складової його професійної підготовки;
- удосконалення професійно-педагогічних якостей (мотиваційний, методичний, когнітивно-креативний, оцінювальний компоненти, здатність до педагогічного мислення, самостійного конструювання освітнього процесу й використання у практичній діяльності дидактичних знань, умінь і навичок; готовність до систематичного професійного самовдосконалення та розвитку впродовж усього життя).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є попереднє вивчення курсів педагогіки, дидактики, «Музичне мистецтво з методикою навчання», опанування відповідними знаннями, вміннями та навичками професійної діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні компетентності
Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі початкової освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)
ЗК-4. Здатність генерувати нові ідеї. Володіти здатністю до розроблення та реалізації нестандартних, креативних, інноваційних ідей і рішень на практиці.
ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Мати потребу вдосконалювати і розвивати власний інтелектуальний і загальнокультурний рівень; самостійно набувати і використовувати нові знання і вміння.

ЗК-6. Здатність працювати в команді. Оволодівати знаннями з культури ефективної професійно-етичної, міжособистісної взаємодії в різних соціальних колективах.

ЗК-7. Здатність цінувати та поважати різноманітності та мультикультурності. Здатність здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості; усвідомлювати рівність можливостей і надавати підтримку в нових, проблемних і кризових ситуаціях.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК-1. Здатність розв'язувати широке коло завдань у галузі початкової освіти шляхом розуміння їх психолого-педагогічних та методичних засад; забезпечити ефективний перебіг освітнього процесу у ЗЗСО, опираючись на глибокі знання і розуміння змісту та принципів дидактики у поєднанні зі знаннями з дисциплін з циклів гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки.

ФК-3. Здатність до використання в освітньому процесі теоретичних засад освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти та Концепцією Нової української школи.

ФК-4. Здатність організувати освітній процес як цілісну систему формування особистості дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів (мети і завдань, чинників впливу, закономірностей і принципів, методів, прийомів, засобів, форм навчання і виховання, діагностики й корекції результатів); здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з урахуванням їх вікових особливостей та специфіки предметів.

ФК-5. Здатність використовувати теоретичні знання та практичні уміння з циклів математичної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки для формування в учнів ключових і предметних компетентностей згідно із державними вимогами до рівня їх загальноосвітньої підготовки з освітніх галузей.

ФК-6. Здатність вивчати, аналізувати та застосовувати під час планування освітнього процесу професійну інформацію, яка представлена в літературі, на електронних носіях, на Web-сервісах тощо.

ФК-7. Здатність до виховання в дітей молодшого шкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу; планувати та організувати взаємодію з батьками молодших школярів засобами різних методів, форм співпраці та надавати їм консультативну допомогу.

ФК-8. Здатність проектувати індивідуальні маршрути розвитку, освіти, соціальної адаптації та інтеграції осіб з особливими освітніми потребами.

ФК-9. Здатність до узагальнення власного педагогічного досвіду; усвідомлення рівня власних досягнень, розуміння необхідності постійного підвищення кваліфікації та особистісного розвитку, здійснення самооцінки,

систематичне вдосконалення своєї фахової компетенції, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.

ФК-11. Здатність до фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності; формування у дітей навичок здорового способу життя, екологічно доцільної та безпечної поведінки і діяльності в природі і побуті; здатність до навчання дітей молодшого шкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки, національно-патріотичного виховання.

ФК-12. Здатність до формування у дітей молодшого шкільного віку сталих уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо), естетичного ставлення до довкілля, емоційного сприймання і переживання творів мистецтва; організації і керівництва художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей молодшого шкільного віку та формування у них досвіду самостійної творчої діяльності у різних видах мистецтва (образотворче, музичне, театральне).

Програмні результати навчання

ПРН-2	Вміти, використовуючи базові знання з соціально-гуманітарних дисциплін, здійснювати спостереження та інтерпретацію соціальних явищ; аналізувати їх зв'язок з різними напрямками фахової діяльності; критично оцінювати та аналізувати інформацію, поширювану в ЗМІ, особливо в царині своєї професії.
ПРН-3	Вміти проектувати завдання власної професійної діяльності, приймати самостійні рішення щодо їх розв'язування та критично оцінювати одержувані результати; самостійно здобувати знання і розвивати свої професійні навички, використовуючи різні інформаційні джерела (рідною та іноземною мовами), відповідні Інтернет-ресурси та сучасні інформаційно-комп'ютерні технології, включаючи WEB-2,0.
ПРН-4	Використовувати теоретичні знання та практичні уміння з циклів математичної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки для формування в учнів ключових і предметних компетентностей згідно із державними вимогами до рівня їх загальноосвітньої підготовки з освітніх галузей та Концепцією Нової української школи.
ПРН-5	Вміти продуктивно співпрацювати з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі; усвідомлювати моральні та етичні проблеми, пов'язані з власною і чужою професійною діяльністю, переконаність у важливості етичної професійної поведінки.

ПРН-6	Знати вікові особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
ПРН-8	Розуміти і дотримуватись вимоги нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі. Вміти розв'язувати широке коло завдань у галузі початкової освіти шляхом розуміння їх психолого-педагогічних та методичних засад; забезпечити ефективний перебіг освітнього процесу у ЗЗСО, опираючись на глибокі знання і розуміння змісту та принципів дидактики у поєднанні зі знаннями з дисциплін з циклів гуманітарної та соціально-економічної, фундаментальної та природничо-наукової, професійної та практичної підготовки.
ПРН-9	Вміти використовувати в освітньому процесі теоретичні засади освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти та Концепцією Нової української школи.
ПРН-10	Організовувати освітній процес як цілісну систему формування особистості дитини молодшого шкільного віку у взаємозв'язку всіх його компонентів (мети і завдань, чинників впливу, закономірностей і принципів, методів, прийомів, засобів, форм навчання і виховання, діагностики й корекції результатів).
ПРН-11	Вміти демонструвати знання з фізичного розвитку дітей молодшого шкільного віку, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності; формувати у дітей навички здорового способу життя, екологічно доцільної та безпечної поведінки і діяльності в природі і побуті; навчати дітей молодшого шкільного віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки; реалізовувати завдання, принципи та шляхи національно-патріотичного виховання.
ПРН-13	Вміти критично оцінювати різні концепції, системи, педагогічні технології навчання та виховання молодших школярів; розрізняти елементи сучасних педагогічних технологій, основні методи, прийоми, засоби навчання та виховання учнів та застосовувати їх на практиці, проектуючи, організовуючи та аналізуючи освітній процес початкової ланки.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Високий рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей
82 - 89	Достатньо високий рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі дидактики
74 - 81	Середній рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей
64 - 73	Достатній рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей
60 - 63	Задовільний рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей
35-59	Низький рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей
1 - 34	Дуже низький рівень володіння знаннями, уміннями, навичками у галузі музичного виховання дітей

5. Розподіл балів

Поточний контроль						Разом	Загальна сума
РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2				
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	80	100
Поточний контроль							
10	10	10	20	20	10		
Контроль самостійної роботи						20	
		5	5	5	5		

Т 1.1, Т 1.2 ... Т 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є залік, тести, проекти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

7. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи застосування технологій мистецької та технологічної освіти в сучасній початковій школі

- 1.1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі (нормативне забезпечення, мета, завдання, загальний зміст).
- 1.2. Теоретичні основи викладання технологічної освітньої галузі (нормативне забезпечення, мета, завдання, загальний зміст).
- 1.3. Специфіка педагогічних технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях (сутність і структура педагогічної технології, специфіка художньо-педагогічних технологій у галузі мистецької та технологічної освіти, технологія проектного моделювання уроку, типи, жанри та структура уроків мистецької та технологічної галузі).

РОЗДІЛ 2.

Види технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях

- 2.1. Проблемно-евристичні та інтегративні технології у мистецькій і технологічній освітніх галузях (проблемно-евристичні технології організації пошукової діяльності молодших школярів; специфіка застосування проблемно-евристичних технологій на уроках мистецької та технологічної галузей; сутність і специфіка художньо-інтегративних технологій).
- 2.2. Інтерактивні та ігрові технології в мистецькій і технологічній освітніх галузях (інтерактивні технології навчання; ігрові технології в початковій школі; ігрові технології в мистецькому й технологічному навчанні).
- 2.3. Проектні, естетотерапевтичні та музейні технології в сучасній школі (проектні технології в мистецькій і технологічній освітніх галузях; естетотерапевтичні технології; музейні технології в освітньому процесі).

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви Розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ	Лабор	Конс.	СРС		Лекції	Практ	Лабор	Конс.	СРС
РОЗДІЛ 1.												
Теоретичні основи застосування технологій мистецької та технологічної освіти в сучасній початковій школі												
Тема 1.1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі	14	2	2			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.2. Теоретичні основи викладання технологічної освітньої галузі	14	2	2			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.3. Специфіка педагогічних технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях	14	2	2			10	14	0,5	0,5			14
РОЗДІЛ 2.												
Види технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях												
Тема 2.1. Проблемно-евристичні та інтегративні технології	16	2	4			10	16	1	1			14
Тема 2.2. Інтерактивні та ігрові технології	16	2	4			10	16	1	1			14
Тема 2.3. Проектні, естетотерапевтичні та музейні технології в сучасній школі	16	2	2		2	10	16	0,5	0,5			14
Усього годин	90	12	16		2	60	90	4	4			82

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1.			
Теоретичні основи застосування технологій мистецької та технологічної освіти в сучасній початковій школі			
1	Тема 1.1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі	2	0,5
2	Тема 1.2. Теоретичні основи викладання технологічної освітньої галузі	2	0,5
3	Тема 1.3. Специфіка педагогічних технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях	2	0,5
РОЗДІЛ 2.			
Види технологій у мистецькій і технологічній освітніх галузях			
8	Тема 2.1. Проблемно-евристичні та інтегративні технології	4	1
9	Тема 2.2. Інтерактивні та ігрові технології в мистецькій і технологічній освітніх галузях	4	1
10	Тема 2.3. Проектні, естетико-терапевтичні та музейні технології в сучасній школі	2	0,5
Усього годин:		16	4

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Абдуллин Э.Б. Содержание и организация занятий в различных формах общего музыкального образования : учебное пособие / Э.Б.Абдуллин, Е.В.Николаева. – Липецк : ЛГПУ, 2006. – 115 с.
2. Беспалько В. Слагаемые педагогической технологии / В. Г. Беспалько. – М. : Педагогика, 1989. – 192 с.
3. Бондар С., Момот Л., Липова Л., Головка М. Перспективні педагогічні технології : Навч. посібник. – Рівне : Тетіс, 2003. – 200 с.
4. Дичківська І. Інноваційні педагогічні технології : Підручник. 2-ге видання, доповнене / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с.
5. Колеченко А. Энциклопедия педагогических технологий : Пособие для преподавателей / А. К. Колеченко. – СПб. : КАРО, 2005. – 368 с.

6. Масол Л.М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. – Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. – 178 с.
7. Освітні технології : Навч.-метод. посібник / За заг. ред. О. Пехоти. – К. : А.С.К., 2002. – 256 с.
8. Савченко О.Я. Дидактика початкової школи : підручник / О.Я.Савченко. – К. : Грамота, 2012. – 504 с.
9. Селевко Г. Современные образовательные технологии: Учебное пособие / Г. К. Селевко. – М. : Нар образование, 1998. – 256 с.

Додаткові:

1. Верховинець В.М. Весняночка / В.Верховинець. – К. : Музична Україна, 1989. – 342 с.
2. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Кремень. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
3. Кабалевский Д.Б. Как рассказывать детям о музыке / Д.Б.Кабалевский. – М. : Просвещение, 2005. – 224 с.
4. Лобач О.О. Музично-дидактичні ігри в школі : Метод. рекомендації / О.О.Лобач. – Полтава: ПДПУ імені В.Г.Короленка, 2004. – 70 с.
5. Музыка : дитяча енциклопедія / Авт.-упорядники М.О.Володарська, Є.С.Каневський. – Харків : Фоліо, 2005. – 319 с.
6. Олексюк О.М. Музична педагогіка : Навчальний посібник / О.М.Олексюк. – К. : КНУКіМ, 2006. – 188 с.
7. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.
8. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посібник / О.П.Рудницька. – К., 2002. – 270 с.
9. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання : навч.-метод. посібник / О.Я.Ростовський. – К. : ІЗМН, 1997. – 248 с.

Інтернет-джерела (електронний ресурс з сайту МОН України):

- Державний стандарт початкової освіти;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про загальну середню освіту»;
- Концепція «Нова українська школа»;
- Типові освітні програми (під кер. О.Савченко та під кер. Р.Шияна).